

Arbeidsgruppe som skal foreslå tiltak for å styrke egenkontrollen

Martin Hill Oppegaard,
sekretær for arbeidsgruppen (KRD)

NKRFs fagkonferanse 2009, Arendal

Hva er egenkontrollen?

- Kontrollutvalget – folkevalgt organ, på vegne av kommunestyret
- Revisjon – utfører av pålagt regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Administrasjonssjefens internkontroll – omtalt i kommuneloven, men ikke regulert i detalj

Kort historikk

1993 – Kommuneloven. Påbud om kontrollutvalg

2000 – Evalueringen ”Full kontroll?” fra NIBR:

”kontrollutvalget har virket **vitaliserende** på de mer tradisjonelle kontroll- og revisjonsoppgavene (...)

Kontrollutvalgene virker – **men virker de godt nok?”**

2004 – Private revisorer kan revidere kommuner, revisor kan ikke lenger være sekretær for KU

2007 – Ett kommunestyremedlem skal sitte i KU

2009 – Evaluering av konkurranseutsettingen

Bakgrunn for arbeidsgruppen

- Arbeidet med etikk i kommunesektoren
- Terra-saken
- Spørsmål i Stortinget om revisors uavhengighet, kontrollutvalgets uavhengighet og behovet for mindretallsrettigheter

Er det noe problem, da?

Legitimitetsutfordringen

- "Uavhengighet". Spørsmål i Stortinget
- Usikkerhet lokalt om "status" og rolle

Effektivitetsutfordringen

- Misligheter i enkeltkommuner
- Generelt: store forventninger og bredt ansvar

Sammensetning av arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen består av:

- to ordførere
- fire KU- medlemmer (bl.a. leder i FKT og fagdirektør i Revisorforeningen)
- to rådmenn
- daglig leder i NKRF
- én forsker
- én ansatt i KR D

KRD er sekretariat for arbeidsgruppen

Evalueringen av endringene i 2004

- Forskningsrådet, øremerket bevilgning fra KRD, ekspertpanel
- Evalueringsrapport fra PWC/Sintef februar 2009
- Mandatet for arbeidsgruppa: *Den gjeldende arbeidsdelingen mellom kontrollutvalg, revisjon og sekretariat skal ligge til grunn for arbeidet.*

Hovedspørsmål

Hovedbestilling i mandatet:

- Arbeidsgruppen skal foreslå tiltak lokalt og nasjonalt for å styrke egenkontrollen i kommuner og fylkeskommuner
- Identifisere aktuelle temaer for veiledningsmateriell og forskning
- Samspillet med revisjonen og den administrative internkontrollen

Hovedspørsmål, fortsettelse

- Forholdet mellom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon
- Økt bruk og utbytte av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Utvikling av helhetlig internkontroll, blant annet når det gjelder anskaffelser

Kom med innspill!

Arbeidsgruppen er åpen for innspill om temaene vi jobber med.

Bruk kontaktskjemaet på:
www.regjeringen.no/egenkontroll

Hva har vi fokusert på til nå?

- 6. februar: mandatet, hovedlinjene, egne erfaringer, hva som finnes av veiledningsmaterieell i dag
- 24. februar: finansforvaltning og internkontroll
- 24. mars: internkontroll, kommunal revisjon, sammenligning med privat revisjon
- 26. mai: sammensetning av KU, mindretallsrettigheter, sekretariat, tilsyn med revisjon

Arbeidsgruppens foreløpige vurdering av utfordringene

- Styrke den administrative internkontrollen i kommuner og fylkeskommuner, blant annet hvordan internkontrollen kan bli en del av et helhetlig styrings- og/eller kvalitetssystem.
- Klargjøre rollene til aktørene.
- Bedre dialogen eller samspillet mellom aktørene.

Arbeidsgruppens foreløpige vurdering av utfordringene (forts.)

- Bedre samspillet mellom kontrollutvalg, revisjon og administrasjonssjef slik at aktørene drar nytte av det de andre gjør.
- Få mer læring ut av intern og ekstern kontroll (fylkesmannen), dvs. dyrke en kultur for læring av revisjon, feil og avvik.
- Bedre kvaliteten på forvaltningsrevisjonen

Forskning gruppahar bestilt

- En oppdatert forskningsstatus (på nettsida)
- Notat om org. av sekretariatene (på nettsida)
- **Praktisert internkontroll (leveres i oktober)**
  - Detaljert kartlegging i om lag fem kommuner
  - Styrker, svakheter og huller i internkontrollen
  - Grunnlag for tilrådninger om hvordan internkontroll i praksis bør gjennomføres
  - Konkrete eksempler på god internkontroll

Forskning vi har bestilt, forts.

Bruken av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (leveres i oktober)

- Detaljert kartlegging av forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller i om lag ti kommuner/fk i årene 2006—2008.
- Hvor godt fungerer forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som verktøy i egenkontrollen?
- Planene? Samspill mellom aktørene? Læring?

Diskusjoner hittil: kontrollutvalget

- Valgbarhet – for strengt eller for lempelig?
- Mindretallsrettigheter
- Adgangen til nyvalg av kontrollutvalget
- Bør ”opposisjonen” lede kontrollutvalget?
- Organisering av sekretariatene – lovlige ordninger? Gode tjenester til kontrollutvalget?

Diskusjoner hittil: revisjon

- Sammenligning av kontrollinjene i kommunal revisjon med privat og statlig revisjon
- Tilsyn med kommunal revisjon
- Kompetansekravene til revisor og forvaltningsrevisor

Diskusjoner hittil: internkontroll

- Hva ventes egentlig av rådmannen?
- Forholdet mellom kommuneloven og særlovgivningens ulike krav om internkontroll
- Hvordan gjøre internkontrollsystemet levende i organisasjonen?
- Er risikostyring svaret?
- Hvor langt skal revisor kontrollere internkontrollen?

Vi skal bli ferdige i år!

- Fire møtedager høsten 2009
- Resultater fra forskningen i oktober
- Rapport leveres innen årets utgang

Mer informasjon og mulighet til å gi innspill
finner du på:

www.regjeringen.no/egenkontroll